

Egy kor kórképe

Ma este: bemutató a Zenés Színházban

Sokan emlékszünk még a Kabaré című filmmusical óriási sikerére. A Sallyt alakító Liza Minnelli varázsos alakítására, Michael York tiszta-öszinte fiatalságára, a Konferanszié fekete ruhás, lisztesképű alakjára, rosszat sejtető, tenyerébe mászó kedvességére: „Hagyják a gondjait a ruhatarban. Az élet kegyetlen? Emelkednek az árak? Azt elhiszem. Felejték el! Nálunk az élet szép — a lányok szépek, mint az élet —, de a zenekar mindenképpen pont olyan szép, mint az élet!” A darab meghódította a színpadot is. Jelenleg játssza a Fővárosi Operettszínház, a kaposvári és a veszprémi színház. Ma este a szegedi Zenés Színházban lesz a Kabaré bemutatója. (A műsorszerkesztés és koordinálás fricskája: ugyanitt, a Szabadság Filmszínházban március végén a Kabaré című filmet játsszák szinte paralell a színdarabbal. Kinek jó ez!?)

Hules Endrénének, a Szegedi Nemzeti Színház fiatal rendezőjének ez a harmadik munkája, a Salemi boszorkányok és Az élet álom után ez az első zenei rendezése.

A Kabaré nem szerepelt a színház műsorszámban, évad közben esett erre a kiváló musicalra a választás. Elsősorban azért, mert a tervezett Tűzijáték című darabot lehetetlen volt fölvalálnunk. Megoldhatatlan a szereposztás, és a technikai kivitelezést sem valósíthatjuk meg. A Kabaré a mi színpadunkon is előadható, két főszerepére, Sally megformálására és a Konferanszié alakjára két optimális

megoldás adódott Mária és Melinda és Király Levente. A bemutató azért is időszerű, mert a nyáron lejár a darab játsszói joga.

(Ohatatlan a szembesítés, az összehasonlítás a filmes és színpadi adaptációk esetében. Annak ellenére, hogy mindkét műfaj sajátos és öntörvényű eszközrendszerrel dolgozik, más-más hatáselemekkel rendelkezik. Az árnyak mégis egymásra vetülhetnek.)

Ha a Kabaré című amerikai filmmusicalt vesszük mércének, akkor a mi előadásunk valóban lehetetlen vállalkozás. Mi nem versenyezhetünk a film váloga-

tott nemzetközi sztárparádéjával, az operatőri munka és zenei kivitelezés nagyszerűségével, a technikai bravúrokkal. Megközelíteni sem tudjuk. Azt azért hiszem, hogy a mi előadásunkat is érdemes megnézni. A szegedi Kabaré nem azonos a filmmel. Sok mozzanat változott a cselekmény menetében, több új dal hangzik fel benne. A zenei anyag ismeretében nem a kottakép, hanem a hallható élmény volt az ideánk. Az itt és most alapállásból fogalmaztuk színpadra, talán az eddigieknél konkrétan, célratörően, felismerhetőbben. Egy kor kórképét rajzoljuk föl, utalva az általánosabb igazságokra is.

(Hules Endre darabjainak diszleiteit építésként terveik. Antal Csaba után most Máté Lajos készítette a színpadkép terveit. Bizonyára nem véletlenül.)

— Egészen az utóbbi idő legelső sorban képzőművészeti megközelítések voltak a magyar színházi diszletek. A látványt fogalmazták meg elsősorban, festői indítatók. Az utóbbi időben mindinkább előtérbe került a térszerkesztés, a térszerkesztés, a színpadi tér megkonstruálása. Ezért dolgozok szívesen színházról is értő építésszel.

(A színpadon Sally, a „húsz-huszonhat év körüli nagyon csinos, meglehetősen mesterkél, meglehetősen gyerekes, provokatív és ellenállhatatlan — ezerszázalékos nő. Énekel. Táncol. Kacérkodik. Vibrál. ÉL.” S egyszerűen szerelmes lesz, igazán szerelmes — először, s tán utoljára. A háttérben a fasizáló Németország — az egyéni sorsok torzulásaiban.)

A ma esti premier közreműködői: Sally: Mária és Melinda, Iró: Nagy Zoltán, Konferanszié: Király Levente, valamint Csizmadia László, Egerváry Klára, Marosi Károly, Lőrinczy Éva. Vezényel: Pál Tamás, diszletervező: Máté Lajos, jelmeztervező: Vincze Béla és Mária Melinda. Rendező: Hules Endre.

T. L.

Kisgrafika-kiállítás

A nőnap tiszteletére nemzetközi kisgrafika-kiállítás nyílt pénteken Pécsen. A bemutatót ex librisok és alkalmi grafikák mindegyike nőkel kapcsolatos témát ábrázol. A Kisgrafika Barátok Klubja vándorkiállítás-ként indította útjára a kollektív: üzemekben, intézményekben, művelődési házakban láthatják az érdeklődők a következő napok, hetek során. A több mint másfél száz kisgrafika alkotói jogoszláv, magyar, osztrák, román és szovjet művészek.

Egészségesek, szépen fejlődnek a négyes ikrek

Túljutottak az újszülöttségre jellemző akut veszélyeken, s szépen fejlődnek a székesfehérvári négyes ikrek. Az elsőként született Gábor súlya már 1780 gramm, a másodikulött Péteré 1770 gramm, András és Márta pedig elérte az 1530 grammot. Etetési adagjuk már negyven, illetve a kisebbeknél harmincöt grammra emelkedett. Az inkubátort akkor hagyhatják majd el, ha hőszabályozásuk megfelelően éretté vált. Édesanyjuk — Molnár Imréné Bene Már-

Ki nyer ma? — a SZOTE-n

Az orvostudományi egyetem Dóm téri új, korszerű oktatási épületébe látogatott el tegnap, pénteken délelőtt a Ki nyer ma?, a rádió népszerű zenei rejtvényműsora. Igen stílusosan a versenyző orvos, Horváth Tamás lett, aki — minden tudott, így hát méltán nyerte el az értékes lemezjutalmat, Verdi: Nabucco című operájának teljes zenei anyagát. S hogy miért éppen a leendő orvosok legújabb szegedi birodalmába látogatott el a „Játék és muzsika 10 percben”, annak oka: a SZOTE és a tanárképző főiskola által közösen rendezett II. főiskolai-egyetemi művészeti napok rendezvénysorozata, amely tegnap a Ki nyer ma? szegedi adásával, délután az ugyanígy közvetített, Könyvről könyvről című irodalmi rejtvényműsorról, este pedig Tompa László SZOTE-klubbeli előadójával zárult. Képzünk: „Aki kérdező: Zsoldos Péter (jobbról), aki válaszol: Horváth Tamás.”

Beethoven játszani

Nem először dirigál nagy együttest Szegeden az NDK-beli Wolfgang Bothe. 1976 telén még a szépművészeti főiskolában vezényelte Verdi gyászmiséjét, a Requiemet, szimfonikusainknak, a Zenebarátok Kórusának, budapesti és szegedi énekes szólistáknak. Most csaknem megismétlődött a dolog, anynyi különbséggel, hogy Beethoven IX. szimfóniájához álltak csatasorba a Szegedi Szimfonikus Zenekar, a Zenebarátok, valamint kizárólag helyi énekművészek: Karikó Teréz, Lengyel Ildikó, Bárdi Sándor, Sinkó György, az ismert épületgondok okán persze a Zenés Színházban. A szünet nélküli Beethoven-koncert bevezetését az Egmont-nyitány hangzott el.

Alig hiszem, hogy a közreműködők bármelyikének mérőben új, ismeretlen zenei textus elsajátítása okozhatott revalitív izgalmat a próbákon. Egy időben a szegedi zenekar visszatérően, sűrű egymásutánban játszotta a Beethoven-szimfóniákat, a Zenebarátoknak is régi repertoárszáma a kilencedik — azóta persze sok víz lefolyt a Tiszán, az együttesek tagjai némiképpen kicserélődtek, ezen alkotások pedig, ahogyan mondani szokás, alapművei bármely kor, föld-rész vagy ország hangversenyéletének, úgy tűzik műsorra időtől időre, mint operatársulatok Verdi, Puccini

slágerdarabjait. S a vállalkozás igényességét éppen ez a körülmény szigorítja. Aligha akad hallgató ugyanis, akinek ne lenne optimális hangzásélménye (lemezről, rádióból, más alkalmakról), amelyhez illúzió fűződik, ráadásul több a művek részletes ismeretében ülnek a nézőtérben — kilestem az előadás közben, volt ki mutatóujjával dirigálta lopva magának. Nos, a műveket ilyen emelt szintű elvárásainak csak részleteiben tudott megfelelni a csütörtök esti koncert. Nem mintha gyengében játszottak volna szimfonikusaink a megszokottnál. Sőt, a Zenebarátok Kórusa kifejezetten jó benyomást keltett, tömören, kiegyenlített énekelt, s a szólisták közül élmény volt hallgatni a már „nyugdijas-ként” sajnos ritkán jelentkező Sinkó György betonkötésű, tartalmas basszusát, meg Bárdi Sándor formabiztos, iskolázott tenorját. A partitúra nélkül vezénylő Wolfgang Bothe érezhetően anyanyelvi elhivatottságtu-

Zenei naptár

dattal beszél Beethoven. A fölseregő indulatok prometheusi szenvedélyét éppoly feszült készenléttel, vonalvezetéssel tolmácsolja, mint a IX. szimfónia Adagio molto e cantabile tételének áhítatos koralfohászatát, simogató líráját — itt hatott leginkább meggyőzőnek a zenekar is —, mindazonáltal dirigálása némiképpen túl figyelmeztetnek, németesen precíznek tűnt (akárha külön életet élne), kiváltképp attól, hogy együttesben éppen ezeknek a zenei mikroelemeknek gondos kimunkálása, illetve ennek révén a hangzás plasztikus árnyaltsága hagyott kívánnivalót. Kevés örömet hozott az Egmont-nyitány kimért, eltőredezett, statikus herosztabója és a IX. szimfónia első tételében a háborgó lélek balladisztikus, türelmetlen vizíójának üresen kongó hangzásoké — annál többet a már említett harmadik tételben végrefőlt-szabadultan daloló vonások játéka és a negyediknek tényleg szárnyaló örömdónga.

Nikolényi István

Éneklő ifjúság

Csütörtökön fejeződött be az Éneklő ifjúság kórus szemle területi hangversenysorozata. Az általános iskolások három hangversenyén 1500 gyerek vett részt az Ifjúsági Házban, ahol a műsorokat közös népdalénekléssel kezdték. A föllépő 25 kórusból 22 szegedi, három pedig szegedi járási általános iskola együttese volt, s vendégként vett részt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1-es számú gyakorlóinak ének-zenei tagozatú Bartók-kórusa. Tizennégy kórust minősítették, Arany fokozatot nyert a Ságvári gyakorló, a Gedői, a Hámán Kató, a Mező Imre, a Tarján 3-as általános iskola és a Családi és Társadalmi Eseményeket Rendező Iroda énekkara. Ezüstöt a Gagarin iskola, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 2-es számú gyakorlója, a Kiskundorozsma 2-es, a Tápéi, a Dugonics utcai, a béketelep és a Béke utcai iskola kórusa. Bronzot kapott a rókusi iskola.

A középiskolások megyei versenyén 12 kórus (6-6 szegedi, illetve vidéki) közel 800 résztvevője lépett pódiumra Szegeden, a Bartók Művelődési Központban. Tíz kórus kért minősítést. A Tömörkény gimnázium együttese, az egyetem Ságvári gyakorlója, a Radnóti gimnázium, a csongrádi Batsányi gimnázium és a makói József Attila gimnázium énekkara, bronzot a szegedi Körösy József Közgazdasági Szakközépiskola együttese. Az év kórusa címet a Tömörkény gimnázium és a vásárhelyi Bethlen gimnázium énekkara nyerte el, dícsérő oklevéllel a szegedi textilipari szakközépiskola kórusát jutalmazták.

Műsorajánlat

Több discoprogram várja a hét végén a fiatalokat: a KSZV Victor Hugo utcai klubjában ma, szombaton este 6 órakor Horváth András lesz a lemezlovas, az Ifjúsági Házban pedig új, nagyszabású táncos-zeneszórakoztató műsor indul, amelyet az intézmény a Szegedi Orvostudományi Egyetem közművelődési titkárságával közösen rendez. A cél a hagyományos disco kibővítése élőzenével, elsősorban neves énekesekkel, előadóművészekkel, úgy, hogy egyéb művészeti ágak képviselőit is bemutatthassák. Elsősorban a huszoneveseknek szeretnének az Ifjúsági Diszoház kulturált szórakozási és ismerkedési lehetőségeket nyújtani. Erre utal a cím is: Kor-Show. Első alkalommal holnap, március 9-én este 6 órakor várják az érdeklődő fiatalokat, a vendégek: Eseményi Viktória, Ihász Gábor, Kecskés András (pantomim) és Wilpert Imre (diaporáma). Az est műsorában rajzfilmvetítés és dzsessz-ballett is szerepel. Ifjúsági Ház-mester: Bene Gábor.

Néprajzi filmek vetítenek a Móra Ferenc Múzeum múzeumi matiné-sorozatában holnap, március 9-én délelőtt fél 11 órakor. A témák: A szegedi nemzet, Tombácz János mesél, Sárközy képek.

A huszadik század szláv zenéje — ez a címe az Országos Filharmónia főiskolai-egyetemi bérlétsorozata ötödik hangversenyének, amelyet március 10-én este fél 8 órakor rendeznek meg a zeneművészeti főiskola termében. Közreműködők: Sin Katalin (gordonka), Bódás Péter, Delley József, Kerek Ferenc (zongora), Szecsődi Ferenc (hegedű) és Krasznai László (klarinét). A műsorban Sosztakovics, Prokofjev, Pitkov, Lutoslawsky és Stravinsky művei szerepelnek.

Cakó Ferenc grafikusművész kiállítása nyílik meg az Ifjúsági Ház mini-galériájában március 10-én délután 5 órakor. A tárlatot Chikán Bálint művészettörténész, a fiatal művészek stúdiójának vezetője nyitja

meg. A kiállítás március 30-ig, naponta 14 és 21 óra között tekinthető meg.

A Juhász Gyula Művelődési Központ népi díszítőművész szakkörének munkáiból rendeznek kiállítást a DEL-TEX Tábor utcai központjában. A tárlat március 10-én délután fél 4 órakor nyílik meg, s március 14-ig naponta 8 és 17 óra között tekinthető meg az érdeklődők.

Déry Tibor és az európai avantgarde — ezzel a címmel dr. Oityán Béla főiskolai docens tart előadást a TIT megyei szervezetének irodalmi szabadegyetemén március 10-én este 7 órakor a Móra Ferenc Múzeum előadótermében.

A Benkő-dixieland vezetője, Benkő Sándor, valamint Nagy Iván, az együttes tagja lép fel a Bartók Béla Művelődési Központ dixielandklubjában március 10-én este 7 órakor.

Az USA nemzeti parkjairól tart előadást dr. Duda Ernő egyetemi tanár március 10-én este 6 órakor a Juhász Gyula Művelődési Központban.

A Ki beszél itt szerelemről? című, Bacso Péter által rendezett új magyar fim ünnepeles megyei ösbemutatóját rendezik meg a mórhalalmi moziban az alkotók részvételével március 10-én, este 7 órai kezdettel.

A Szegedi Biológiai Központba látogat el a Kossuth rádió Tudomány és gyakorlat című műsora március 11-én, este 21 óra 5 perces kezdettel. A beszélgetés résztvevői: Alföldi Lajos főgazdátó és munkatársai, valamint a partnerintézmények szakértői.

A Szakszervezetek Szegedi Általános Munkáskórusa énekel a Kóruspódium évadzáró hangversenyén Aracsi László vezényletével a rádió harmadik műsorában, március 12-én 17 óra 50 perckor. Lovak és lóerők címmel jelentkezik a szegedi körzeti stúdió műsora március 14-én 17 óra 55 perckor a televízió egyes programjában. Ezúttal kettős portréfilmet vetítenek Balint művészettörténész, a Abonyi Imre fogathajtó fiatal művészek stúdiójának vezetője nyitja